Azərbaycan Respublikasının cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə (bundan sonra – PL/TMM) sisteminin effektivliyinin artırılmasına dair

TƏDBİRLƏR PLANI

Sıra №	Tədbirin adı	Əsas icraçı	Digər icraçılar	İcra müddəti	İlkin nəticə	Aralıq nəticə	Yekun nəticə
1. Pulların leqallaşdırılması və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə (PL/TMM) üzrə nəzarət orqanlarının fəaliyyəti sahəsində tədbirlər							
1.1.	PL/TMM üzrə risk əsaslı nəzarətin həyata keçirilməsi üçün tənzimləyici və institusional bazanın formalaşdırılması	Maliyyə Monitorinqi Xidməti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Tövsiyə edilir: Mərkəzi Bank, Auditorlar Palatası, Vəkillər Kollegiyası	2022-2023	Nəzarət orqanlarının risk yönümlü yanaşma əsasında nəzarət qaydaları və PL/TMM sahəsində 3 illik sahəvi nəzarət strategiyasının hazırlanması və təsdiq olunması	Monitorinq subyektlərinin əvvəlcədən müəyyən edilmiş metodologiya üzrə risk qruplarına bölünməsi və risk matrisinin hazırlanması	Risk yönümlü yanaşma əsasında PL/TMM sahəsində institusional bazanın formalaşdırlması

1.2.	Nəzarət orqanları tərəfindən monitorinq subyektlərində yoxlamaların və digər nəzarət tədbirlərinin keçirilməsi, müəyyən olunmuş pozuntulara görə həm subyektin özünə, həm də vəzifəli şəxslərə effektiv, proporsional və çəkindirici sanksiyaların tətbiq edilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Maliyyə Monitorinqi Xidməti, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi Tövsiyə edilir: Auditorlar Palatası, Vəkillər Kollegiyası		2022-2023	2022 və 2023-cü illər ərzində yüksək riskli monitorinq subyektlərinin ən azı 80 faizinin, orta riskli monitorinq subyektlərinin isə ən azı 50 faizinə münasibətdə PL/TMM üzrə nəzarət tədbirlərinin keçirilməsi	Görülmüş nəzarət tədbirləri və tətbiq olunmuş sanksiyalar barədə Koordinasiya Şurasına rüblük məlumatın təqdim edilməsi	Nəzarət orqanları tərəfindən həyata keçirilən nəzarət tədbirlərinin effektivliyi və tətbiq olunan sanksiyaların proporsionallığı və çəkindiriciliyinin təmin olunması
1.3.	Monitorinq subyektlərinə PL/TMM üzrə tələblərə, Milli Risk Qiymətləndirilməsi zamanı aşkar edilmiş zəifliklərə və təhdidlərə dair təlimlərin keçirilməsi	Maliyyə Monitorinqi Xidməti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi Tövsiyə edilir: Mərkəzi Bank, Auditorlar Palatası, Vəkillər Kollegiyası	2022-2023	Nəzarət orqanları tərəfindən təlim planının hazırlanması və təsdiq olunması	Keçirilmiş təlimlər barədə Koordinasiya Şurasına rüblük məlumatın təqdim edilməsi	Milli Risk Qiymətləndirilməsi zamanı aşkar edilmiş zəifliklər və təhdidlər nəzərə alınmaqla monitorinq subyektlərinin PL/TMM sahəsində təlim ehtiyaclarının təmin olunması

1.4.	Cinayətkarların monitorinq subyektlərində əhəmiyyətli paya malik olmasının, benefisiar mülkiyyətçisi və idarəçi olmasının qarşısının alınması məqsədilə effektiv qanunvericilik və institusional mexanizmlərin hazırlanması və həyata keçirilməsi	Maliyyə Monitorinqi Xidməti	İqtisadiyyat Nazirliyi Tövsiyə edilir: Mərkəzi Bank	2022	Benefisiar mülkiyyətçilik institutu və maliyyə institutlarının lisenziyalaşdırılması (ilkin kapitalın mənbəyinin müəyyən olunması da daxil olmaqla) ilə bağlı qanunvericiliyin təhlilinin aparılması	Qanunvericiliyin təhlilinin nəticələri əsasında lisenziyalaşdırma ilə bağlı proaktiv yanaşmanın tətbiqinə dair qanunvericilliyə müvafiq dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı layihələrinin hazırlanması	Cinayətkarların monitorinq subyektlərində əhəmiyyətli paya malik olmasının, benefisiar mülkiyyətçi, habelə idarəçi olmasının qarşısının alınması məqsədilə normativ hüquqi bazanın formalaşdırılması və institusional mexanizmlərin həyata keçirlməsi
1.5.	Nəzarət orqanlarının xarici tərəfdaşları ilə effektiv məlumat mübadiləsinin təmin edilməsi	Maliyyə Monitorinqi Xidməti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi Tövsiyə edilir: Mərkəzi Bank, Auditorlar Palatası, Vəkillər Kollegiyası	2022	Nəzarət orqanları ilə xarici tərəfdaşları arasında istifadə olunan məlumat mübadiləsi təcrübəsinin təhlil olunması	Beynəlxalq əməkdaşlıqla bağlı FATF-ın tələblərinin tətbiqi	Nəzarət orqanları tərəfindən PL/TMM üzrə effektiv beynəlxalq əməkdaşlıq tədbirlərindən istifadə səviyyəsinin artırılması

2. Maliyyə monitorinqi orqanının və hüquq mühafizə orqanlarının fəaliyyəti, PL/TMM üzrə maliyyə monitorinqi və cinayət təqibi sahəsində tədbirlər							
2.1.	Hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən predikativ cinayətlərin ibtidai istintaqında maliyyə monitorinqinin nəticələrindən sistematik istifadə səviyyəsinin artırılması	Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Daxili İşlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq	Maliyyə Monitorinqi Xidməti	2022-2023	1. Maliyyə monitorinqi orqanı və hüquq mühafizə orqanlarının mütəxəssislərindən ibarət tərkibdə işçi qrupunun yaradılması 2. hüquq mühafizə orqanları tərəfindən maliyyə xarakterli məlumatlardan kifayət qədər istifadə edilməməsinin səbəblərinin müəyyənləşdirilməsi	1. Hüquq mühafizə orqanları tərəfindən maliyyə monitorinqi məlumatlarının qəbulu və istifadəsinə dair yeni prosedurların hazırlanması 2. Maliyyə monitorinqi məlumatlarının istifadə olunduğu və araşdıılrması uğurla nəticələnən cinayət işləri üzrə tipologiyaların hazırlanması 3. Sistemin effektivliyinin mütəmadi qiymətləndirilməsi məqsədilə cinayət təqibinə dair vahid istintaq və məhkəmə statistikasının aparılması və bu statistika üzrə elektron məlumat bazasının yaradılması	Hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən predikativ cinayətlərin ibtidai istintaqında maliyyə monitorinqinin nəticələrindən effektiv istifadə olunması və Maliyyə Monitorinqi Xidmətinin təqdim etdiyi məlumatlar əsasında cinayət işlərinin açılması

2.2.	Pulların leqallaşdırılması üzrə effektiv cinayət təqibinin həyata keçirilməsi, predikativ cinayətlər üzrə paralel maliyyə araşdırmasının aparılması	Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq, Ali Məhkəmə	Daxili İşlər Nazirliyi İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Dövlət Gömrük Komitəsi Maliyyə Monitorinqi Xidməti	2022-2023	1. Baş Prokurorluq, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətində paralel maliyyə araşdırması üzrə ixtisaslaşmış struktur bölmələrin yaradılma imkanlarının müəyyənləşdirilməsi 2. Paralel maliyyə araşdırması üzrə hüquqi və institusional əsasların formalaşdırılması, müvafiq metodologiyanın hazırlanması 3. Pulların leqallaşdırılması cinayətinə dair işlər üzrə məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi, təcrübədə mövcud olan problemli hüquqi məsələlər üzrə vahid məhkəmə	1. Pulların leqallaşdırılması üzrə işlərin istintaqında daha proaktiv mövqenin tətbiq olunması, təkcə predikativ cinayəti törətmiş şəxslərə deyil, həmçinin pulların leqallaşdırılması əməlini törədən üçüncü şəxslərə münasibətdə də pulların leqallaşdırılması cinayətinə dair əlavə araşdırmanın aparılması 2. PL/TM üzrə cinayət təqibi zamanı hüquq mühafizə orqanlarının xarici tərəfdaşları ilə effektiv məlumat mübadiləsinin təmin edilməsi, habelə beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində hüquq-mühafizə orqanlarının xarici tərəfdaşları ilə beynəlxalq (ikitərəfli) müqavilələrin bağlanması 3. Hüquq mühafizə orqanları tərəfindən ölkə risklərinə uyğun	Paralel maliyyə araşdırılması istitutunun tətbiqi ilə dəstəklənən pulların leqallaşdırılması əməlinin effektiv cinayət təqibinin həyata keçirilməsi

					təcrübəsinin formalaşdırılmasını təmin etmək məqsədilə Ali Məhkəmənin Plenumunun müvafiq qərarının qəbul edilməsi üzrə işlərə başlanılması 4. Prokurorlara və hakimlərə pulların leqallaşdırılması əməlinin sübut olunmasının spesifik xüsusiyyətlərinə və sübutetmə standartlarına dair təlimlərin keçirilməsi	olaraq transsərhəd elementlərə malik PL/TMM istintaqı zamanı qarşılıqlı hüquqi yardım imkanlarından intensiv istifadə edilməsi	

2.3.	PL/TMM sahəsində maliyyə monitorinqinin keyfiyyətinin artırılması	Maliyyə Monitorinqi Xidməti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Ədliyyə Nazirliyi, Tövsiyyə olunur: Baş Prokurorluq	2022	1. Maliyyə monitorinqi orqanı tərəfindən analitik funksiyaların effektiv şəkildə həyata keçməsi üçün lazım olan və hazırda əldə edilə bilinməyən və ya çıxışın əldə edilməsi üçün çox vaxt tələb olunan bütün növ məlumat bazalarından məlumatın əldə edilməsinin təmin olunması (İAMAS-dan, daşınmaz əmlak, vergi və sair informasiya sistemlərindən operativ şəkildə) 2. Maliyyə monitorinqi orqanına təqdim edilən hesabatların keyfiyyətinin müəyyən edilməsinə dair metodologiyanın hazırlanması və məlumatların keyfiyyətinin dövri olaraq qiymətləndirilməsi	1. Qiymətləndirmə nəticəsində müəyyən edilən pozuntular barədə müvafiq monitorinq subyektlərinə və onların nəzarət orqanlarına məlumat verilməsi və müvafiq olaraq əsas problem və tipologiyalarının müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı monitorinq subyektlərinə ünvanlı təlimlərin keçirilməsi 2. Maliyyə monitorinqi orqanı tərəfindən hüquq mühafizə orqanlarına ötürülmüş hesabatlar üzrə məlumat bazasının yaradılması və hüquq mühafizə orqanlarının hər hesabat üzrə müvafiq məlumatlarının bazaya əlavə edilməsi 3. Baş Prokurorluğun müvafiq struktur bölmələrinin öz funksiyalarını effektiv şəkildə həyata	Maliyyə monitorinqinin nəticələri üzrə məlumatların keyfiyyətinin və ümumilikdə PL/TMM sahəsində maliyyə monitorinqi orqanı ilə hüquq mühafizə orqanlarının məlumat mübadiləsinin effektivliyinin arıtırlması

						keçirməsi üçün zəruri olan və hazırda əldə edilə bilməyən və ya əldə edilməsi çox vaxt tələb edilən bazalarından məlumatın əldə edilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması	
2.4.	Qarşılıqlı hüquqi yardım mexanizminin təkmilləşdirilməsi	Ədliyyə Nazirliyi	Maliyyə Monitorinqi Xidməti Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq		Qarşılıqlı hüquqi yardım üzrə beynəlxalq sorğuların idarə edilməsi sahəsində qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi	Qarşılıqlı hüquqi yardım üzrə beynəlxalq sorğuların idarə edilməsi və prioritetləşdirilməsi mexanizminin yaradılması	Qarşılıqlı hüquqi yardım üzrə beynəlxalq sorğuların qəbulu və cavablandırılması işinin təkmilləşdirilməsi

3.Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində tədbirlər							
3.1.	Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizənin effektivliyinin artırılması, tətbiq olunan əks tədbirlərin bu sahələrin maliyyələşdirilməsi risklərinə uyğunluğunun təmin edilməsi	Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti	Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Sərhəd Xidməti, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Monitorinqi Xidməti, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi Tövsiyə edilir: Baş Prokurorluq	2022-2023	1. Terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə tədbirləri ilə yanaşı, həmçinin ilkin istintaq mərhələsində sistematik maliyyə araşdırmasının aparılmasına dair əsasların yaradılması və icrası tədbirlərini də əhatə edən strategiyanın hazırlanması 2. Kütləvi qırğın silahlarının yayılması üzrə risklərin müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi və bu risklərin azaldılması üçün qanunvericilik və digər tədbirlərin görülməsi	1. “Havala” və digər qeyri-leqal pul köçürmə sistemlərinə qarşı effektiv mübarizə mexanizmlərinin yaradılması 2. Terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə çərçivəsində barəsində sanksiya tətbiq edilməli şəxslərin ümumi siyahısına daxil edilmiş şəxslərin birbaşa və dolayı yolla Azərbaycan Respublikasında mövcud olan aktivlərə çıxış üçün imkanlarının araşdırılması və həmin aktivlərin dondurulması üzrə tədbirlərin (o cümlədən beynəlxalq əməkdaşlıq xarakterli) həyata keçirilməsi 3. Monitorinq subyektlərinə münasibətdə barələrində sanksiya	Terrorçuluğun və kütləvi qırğın silahlarının yayılmasının maliyyələşdirilməsi ilə mübarizə sahəsində effektiv və mövcud risklərə proporsional tədbirlərin həyata keçirilməsi

						tətbiq olunmalı şəxslərin aktivlərinin dondurulmasına dair metodoloji sənədlərin hazırlanması və maarifləndirici tədbirlərin həyata keçirilməsi	
4.	**PL/TMM üzrə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi sahəsində tədbirlər**						
4.1.	PL/TMM üzrə qanunvericiliyin FATF standartlarına uyğunlaşdırılması	Maliyyə Monitorinqi Xidməti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti Tövsiyə edilir: Mərkəzi Bank, Baş Prokurorluq	2022	1. PL/TMM üzrə qüvvədə olan qanunvericiliyin beynəlxalq standartlara uyğunluğu üzrə qiymətləndirilməsi və mövcud boşluqların aradan qaldırılmasına dair təkliflərin hazırlanması	1. Hüquqi şəxslərin benefisiar mülkiyyətçiləri barədə məlumatların toplanılması, işlənilməsi və bu məlumatlara maliyyə monitorinqi orqanı və hüquq mühafizə orqanlarının, habelə monitorinq subyektlərinin çıxışının təmin edilməsi məqsədilə qanunvericiliyə dəyişikliklər layihəsinin hazırlanması və effektiv institusional mexanizmlərin yaradılması 2. Ölkədən çıxarılmış cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın geri qaytarılması məqsədilə	PL/TMM sahəsində normativ-hüquqi bazanın beynəlxalq standartlara uyğunluğunun təmin edilməsi

						qanunvericilik mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi 3. Virtual aktivlər və bu aktivlər üzrə xidmət göstərən şəxslərin (VASP) fəaliyyətinin tənzimlənməsi məqsədilə araşdırmanın aparılması və müvafiq təkliflərin hazırlanması 4. Monitorinq subyektlərinin daxili nəzarət sistemlərinə dair tələblərin və PL/TMM sahəsində metodoloji bazanın təkmilləşdirilməsi	